

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 22 lutego 2010 r.

**Pan
Paweł Silbert
Prezydent
Miasta Jaworzna**

LKA-410-39-05/2009/P/09/112

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej w dalszej treści: ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach skontrolowała Urząd Miejski w Jaworznie, zwany dalej „Urzędem”, w zakresie zapewnienia udziału społeczeństwa w postępowaniach dotyczących ochrony środowiska w latach 2006–2009.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 28 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Gminy w zakresie spraw objętych kontrolą, pomimo stwierdzonych uchybień.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

1. W okresie objętym kontrolą Rada Miasta przyjęła 21 dokumentów dotyczących ochrony środowiska, w tym Program Ochrony Środowiska dla Jaworzna – miasta na prawach powiatu na lata 2008 – 2011, z uwzględnieniem perspektyw na lata 2012 – 2015; (zwany dalej „Programem”) i Plan Gospodarki Odpadami dla Jaworzna – miasta na prawach powiatu na lata 2008 – 2011, z perspektywą na lata 2012 – 2018; (dalej „Plan”) oraz 18 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (dalej „mpzp”), z czego

¹ Dz. U. z 2007 r., nr 231, poz. 1701 ze zm.

8 objęto badaniem, a także Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta (dalej „Studium”).

Stwierdzono, że społeczeństwu zapewniono udział w postępowaniach dotyczących opracowania 11 ww. badanych dokumentów. Do publicznej konsultacji, w formie obwieszczeń zamieszczonych na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu oraz rozplakutowanych na terenie Jaworzna, podano informacje określone w art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska² (zwanej dalej „poś”) i w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko³ (zwanej dalej „uooś”). Informacje te zamieszczono również w publicznie dostępnym wykazie dokumentów w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) i na stronie internetowej Urzędu.

Informacje dotyczące Programu i Planu przekazano społeczeństwu na 4 dni przed wyłożeniem projektów tych dokumentów, wyznaczając 21 dniowy termin na składanie uwag i wniosków. Projekty ww. dokumentów przedłożono do konsultacji społecznej wraz z opiniami, wymaganymi postanowieniami art. 43 ust. 1 poś, przy czym projekt Planu zawierał również analizę oddziaływania na środowisko, zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami⁴.

W przypadku Studium i wszystkich badanych mpzp, do publicznej wiadomości, w wyżej wymieniony sposób oraz poprzez zamieszczenie w prasie lokalnej, podano informacje określone – odpowiednio – w art. 11 pkt 1 i art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym⁵ (zwanej dalej „uozp”). O wyłożeniu dokumentów dotyczących Studium i mpzp społeczeństwo poinformowano odpowiednio 14 i 7 dni przed ich wyłożeniem, stosownie do wymogów art. 11 pkt 10 i art. 17 pkt 10 uozp. Zgodnie z przywołanymi przepisami, projekt Studium wraz z wymaganymi dokumentami wyłożono na okres przeszło 30 dni, a mpzp na przeszło 21 dni. Natomiast na wnoszenie uwag i wniosków do projektu Studium wyznaczono 21 dniowy termin i 14 dniowy w przypadku mpzp, licząc od daty ostatniego ogłoszenia.

² Dz. U. z 2008 r. poz. 150 ze zm., w brzmieniu obowiązującym do dnia 14.11.2008 r.

³ Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.,

⁴ Dz. U. Nr 66, poz. 620 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.

NIK zwraca uwagę, że w obwieszczeniu, dotyczącym Studium, nie podano informacji o miejscu wyłożenia do publicznego wglądu projektu tego dokumentu.

Według informacji zawartych w obwieszczeniach, uwagi do projektów przedłożonych dokumentów społeczeństwo mogło wносить w formie pisemnej i ustnej do protokołu, a w przypadku Programu i Planu także w formie elektronicznej.

Nie zapewniono natomiast możliwości składania uwag do projektów mpzp w formie elektronicznej, opatrzonej bezpiecznym podpisem elektronicznym, weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu, pomimo że art. 18 ust. 3 uozp przewiduje taką formę składania uwag.

Informacje o przyjęciu przez Radę Miasta projektów 11 dokumentów objętych badaniem podano w publicznie dostępnym wykazie dokumentów zamieszczonym w BIP. Zgodnie z wymogami art. 34 ust. 2 poś, do uchwał Rady Miasta w sprawie przyjęcia Programu i Planu załączono informacje o zgłoszonych uwagach i wnioskach oraz sposobie ich rozstrzygnięcia. Natomiast listę nieuwzględnionych uwag dotyczących projektów Studium i mpzp przedstawiono Radzie Miasta wraz z projektami tych dokumentów, stosownie do postanowień art. 17 pkt 14 uozp.

2. NIK pozytywnie ocenia stosowanie procedur umożliwiających społeczeństwu uczestnictwo w postępowaniach, związanych z wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, bez sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko⁶ (w przypadku decyzji wydanych do 14.11.2008 r. według postanowień poś) i bez przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko⁷ (w przypadku decyzji wydanych w okresie późniejszym na podstawie przepisów ustawy uoos).

Badaniem objęto procedurę postępowania dotyczącą 40 losowo wybranych decyzji, spośród 62 wydanych w okresie objętym kontrolą. W 18 przypadkach postępowanie umorzono z uwagi na zmianę przepisów (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 2007 r., zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko⁸). W jednym przypadku postępowanie umorzono w związku z wycofaniem wniosku przez wnioskodawcę.

⁶ zwanym dalej „raportem”

⁷ zwanej dalej „oos”

⁸ Dz.U. Nr 158 poz. 1105

W przypadku pozostałych 21 decyzji stwierdzono, że w świetle postanowień § 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko⁹, w każdym przypadku sporządzenie raportu/ooś było fakultatywne.

Prezydent Miasta każdorazowo postanowieniem stwierdzał odstąpienie od sporządzenia raportu/ooś, zgodnie z art. 51 ust. 2 poś/ art. 63 ust. 2 uooś. Postanowienia te wydano po uzyskaniu wymaganych opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaworznie (PPIS), stosownie do wymogów art. 51 ust. 3 poś/ art. 64 ust. 1 pkt 2 uooś. Uzasadnienia tych postanowień zawierały ocenę przedsięwzięcia, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

NIK ocenia negatywnie nieterminowość sporządzenia postanowień dotyczących 8 z 12 decyzji wydanych po 19.08.2007 r. (po wprowadzeniu zmiany poś¹⁰). Postanowienia te wydano po upływie od 33 do 62 dni od daty wszczęcia postępowania, a zgodnie z art. 51 ust.4d poś /art. 65 ust.1 uooś powinny być wydane w terminie 30 dni.

3. Społeczeństwu zapewniono także udział w postępowaniach dotyczących wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, w ramach których sporządzany był raport/ooś. Analizą objęto dokumentację dotyczącą losowo wybranych 35 decyzji z 63 wydanych w latach objętych kontrolą, w oparciu o postanowienia poś (do 14.11.2008 r.) oraz uooś (od 15.11.2008 r.). W czterech przypadkach postępowanie umorzono w związku z wycofaniem wniosku przez wnioskodawców.

W odniesieniu do wszystkich badanych postępowań, dotyczących wydania wspomnianych decyzji, do publicznej wiadomości podano wymagane informacje dotyczące wszczęcia postępowania oraz o możliwości składania uwag i wniosków w terminie 21 dni (licząc od daty ostatniego ogłoszenia), zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt 1 poś/ art. 33 ust. 1 ustawy uooś. Wnoszenie uwag do przedłożonych dokumentów dopuszczono w formie pisemnej, w tym do protokołu, a po wejściu w życie uooś – również w formie elektronicznej. Informacje powyższe podano poprzez obwieszczenie w siedzibie Urzędu i miejscu realizacji planowanego przedsięwzięcia oraz zamieszczono na stronie BIP Urzędu i w publicznie dostępnym wykazie danych, stosownie do wymagań art. 32

⁹ Dz. U. Nr 257, poz. 2573 ze zm.

¹⁰ Dz. U. Nr 88, poz. 587

ust. 1 pkt 1 w związku z art. 3 pkt 19 poś / art. 33 ust. 1 w związku z art.3 ust. 1 pkt 11 lit. c uoos.

Dokumentacja udostępniona społeczeństwu, dotycząca wszystkich badanych postępowań, zawierała wniosek strony o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach planowanego przedsięwzięcia, raport/ooś oraz opinie PPIS i właściwego organu ochrony środowiska (Wojewoda Śląski, Marszałek Województwa Śląskiego, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska).

Zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 8 poś / art. 37 pkt 2 uoos w uzasadnieniach decyzji podawano informacje o wniesionych uwagach i wnioskach, zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa, sposobie ich wykorzystania lub o nie wpłynięciu uwag w określonych terminach. Informacje o wydanej decyzji podano do publicznej wiadomości. W badanych postępowaniach nie brały udziału organizacje ekologiczne.

4. Prowadzony w Urzędzie w formie elektronicznej publicznie dostępny wykaz danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie zamieszczono w BIP, stosownie do postanowień art. 19 ust. 7a poś. Analiza ww. wykazu (w części dotyczącej 10 losowo wybranych postępowań, w tym 5 dokumentów i 5 decyzji środowiskowych) wykazała, że jest on prowadzony zgodnie z wymogami, określonymi rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2007 r. w sprawie wzoru publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku¹¹. Karty informacyjne tego wykazu zawierały wszystkie wymagane dane. Do udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie byli wyznaczeni pracownicy Urzędu, merytorycznie odpowiedzialni za poszczególne tematy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Terminowe wydawanie postanowień w sprawie obowiązku sporządzenia raportu o oddziaływaniu planowanych przedsięwzięć na środowisko,**
- 2. Informowanie społeczeństwa o wszystkich dopuszczonych przepisami prawa sposobach składania uwag do przedłożonej do publicznego wglądu dokumentacji z zakresu środowiska i jego ochrony.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag

¹¹ Dz. U. Nr 120, poz. 827

i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.